

Seat No. : _____

TO-118

M.A. Sem.-I

May-2013

Psychology (402)

(Research Methods & Measurement in Psychology-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નનો જે નંબર દર્શાવ્યો હોય તે જ નંબર ઉત્તરવહીના હાંસિયામાં લખો.
(૩) ઉત્તરો પ્રસ્તુત અને મુદ્દાસર હોવા જોઈએ.

૧. સંશોધનનો અર્થ આપી, સંશોધનના લક્ષણો વર્ણવો. ૧૪

અથવા

સંશોધન પ્રક્રિયાના મુખ્ય સોપાનો વર્ણવો.

૨. સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો વર્ણવી, સંશોધન સમસ્યાના સ્ત્રોતો ચર્ચો. ૧૪

અથવા

સિદ્ધાંત કલ્પનાના વિવિધ સ્ત્રોતોની ચર્ચા કરો.

૩. અન્વેષણાત્મક અભ્યાસના કાર્યો જણાવી, અન્વેષણાત્મક અભ્યાસની પદ્ધતિઓ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

વર્ણનાત્મક અભ્યાસના સોપાનો વર્ણવો. વર્ણનાત્મક અભ્યાસની મર્યાદાઓ અને તેને દૂર કરવાના ઉપાયો સમજાવો.

૪. સારી નિદર્શ ડિઝાઈનના લક્ષણો વર્ણવી, નિદર્શમાં કેવી ભૂલો થાય છે તે સમજાવો. ૧૪

અથવા

‘સહેતુક નિદર્શન’ અને ‘પદ્ધતિસરનું નિદર્શન’ સમજાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

- (૧) સંશોધનના પ્રકારો જણાવો.
(૨) સંશોધન સમસ્યા એટલે શું ?
(૩) સિદ્ધાંત કલ્પનાની વ્યાખ્યા આપો.
(૪) સિદ્ધાંત કલ્પનાના પ્રકારો જણાવો.

- (૫) અન્વેષણાત્મક અભ્યાસની બે મર્યાદા જણાવો.
- (૬) વર્ણનાત્મક અભ્યાસ એટલે શું ?
- (૭) વર્ણનાત્મક અભ્યાસના ક્ષેત્રોના નામ લખો.
- (૮) વર્ણનાત્મક અભ્યાસની એક ઉપયોગિતા જણાવો.
- (૯) નિદર્શનનો અર્થ આપો.
- (૧૦) નિદર્શનના પ્રકારો જણાવો.
- (૧૧) સંભાવના નિદર્શન એટલે શું ?
- (૧૨) બિનસંભાવના નિદર્શન એટલે શું ?
- (૧૩) વ્યાવહારિક સંશોધન એટલે શું ?
- (૧૪) મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનના પ્રકારો જણાવો.
-

Seat No. : _____

TO-118

M.A. Sem.-I

May-2013

Psychology (402)

(Research Methods & Measurement in Psychology-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate full marks of the question.
(2) Write the same number of question in the answer-sheet as shown in question paper.
(3) Answers should be relevant and to the point.

1. Explain the meaning of Research. Describe the characteristics of a Research. **14**

OR

Describe the major steps of the Research Process.

2. Describe the characteristics of Research Problem and discuss the sources of Research Problem. **14**

OR

Discuss the various sources of Hypothesis.

3. Explain the roles of Exploratory Study and discuss the methods of Exploratory Study. **14**

OR

Describe the steps of Descriptive Study. Explain limitations of Descriptive Study and their solutions.

4. Describe the characteristics of a good sample design. Explain the common mistakes of sampling. **14**

OR

Explain 'Purposive Sampling' and 'Systematic Sampling'.

5. Write answers of the following questions in short :

14

- (1) State the types of Research.
 - (2) What is Research Problem ?
 - (3) Define Hypothesis.
 - (4) State the types of Hypothesis.
 - (5) State two limitations of Exploratory Study.
 - (6) What is Descriptive Study ?
 - (7) Name of the areas of Descriptive Study.
 - (8) State the utility of Descriptive Study.
 - (9) Explain meaning of Sampling.
 - (10) State the types of Sampling.
 - (11) What is Probability Sampling ?
 - (12) What is Non-Probability Sampling ?
 - (13) What is Applied Research ?
 - (14) State the types of Psychological Research.
-